

PERU

1. Informacje podstawowe

Powierzchnia :	1,3 mln km kw.
Populacja (2023):	33,8 mln
Skład etniczny:	Europejczycy oraz Metysi – 66%, tubylcza ludność indiańska – 26%, ludność pochodzenia afrykańskiego (w tym mulaci) - 4%, pozostali – (w tym pochodzenia azjatyckiego) – 1%, niesklasyfikowani - 3%
Podział administracyjny:	24 departamenty, 1 prowincja stołeczna oraz 1 prowincja konstytucyjna w Callao
Religia:	Katolicy 66%, protestanci 22%, agnostycy i ateści 8%, pozostali 3%, niesklasyfikowani 1%
Stolica:	Lima – 11,2 mln mieszkańców
Inne ważniejsze miasta:	Arequipa (959 tys.), Trujillo (904 tys.)
Język urzędowy:	Hiszpański
Waluta:	Nuevo sol (1 USD = ca 3,7 PEN)
Główne bogactwa naturalne:	Miedź, srebro, złoto, ropa naftowa, drewno, ryby, rudy żelaza, węgiel kamienny, fosfaty, związki potasu, gaz naturalny, energia wodna
Główne gałęzie przemysłu:	Górnictwo, rafinacja minerałów, petrochemiczny, stalowy, metalowy, rybny, cementowy, szklany, tekstylny – odzieżowy, obuwniczy, spożywczy, browarniczy, produkcja napojów niegazowanych, gumowy, maszynowy i elektromaszynowy, chemiczny, meblowy
Główne produkty rolne:	Trzcina cukrowa, ziemniaki, ryż, banany, owoce palmowe, mleko, ryż, kukurydza, avocado, mięso drobiowe, kassawa, winogrona
Ustrój polityczny:	Republika prezydencka
Głowa państwa i szef rządu (prezydent):	Dina Ercilia Boluarte Zegarra

Minister Gospodarki i Finansów:	José Antonio Salardi Rodríguez
Minister Handlu Zagranicznego i Turystyki:	Úrsula Desilú León Chempén
Minister Spraw Zagranicznych:	Elmer José Germán Gonzalo Schialer Salcedo
Ambasador Peru w Polsce:	Gloria Lissete Nalvarte Simoni De Isasi
Ambasador RP w Kolumbii:	kierująca placówką Anna Pieńkosz
Najbliższe wybory parlamentarne:	2026

2. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne (2023)

PKB (ceny bieżące) :	267,6 mld USD
PKB per capita (ceny bieżące):	7,9 tys. USD
Wzrost PKB:	-0,6%
Struktura PKB:	Rolnictwo 7%, przemysł 34%, usługi 51%, niesklasyfikowane 8%
Dług publiczny:	35,2% PKB
Inflacja:	6,5%
Bezrobocie:	4,9%
Poziom korupcji (CPI):	31 (poziom Papui – Nowej Gwine i Dżibuti)
Eksport:	74,6 mld USD
Główni partnerzy w eksporcie:	Chiny, USA, Indie, Kanada, Japonia, Szwajcaria, Niderlandy
Główne towary w eksporcie:	Miedź, złoto, świeże owoce, cynk, żelazo, winogrona, molibden, maczka rybna, skroplony gaz naturalny, srebro, kawa
Import:	55,0 mld USD
Główni partnerzy w imporcie::	Chiny, USA, Brazylia, Argentyna, Meksyk, Ekwador, Kolumbia
Główne towary w imporcie:	Paliwa i produkty przemysłu petrochemicznego, telefony komórkowe, kukurydza, pelety sojowe, pojazdy samochodowe, skroplony gaz naturalny, urządzenia przetwarzania danych, farmaceutyki
Inwestycje zagraniczne	3,9 mld USD
Inwestycje peruwiańskie za granicą:	Brak danych

3. Ogólna charakterystyka gospodarki Peru

W ciągu ostatnich 20 lat stabilność makroekonomiczna, otwartość handlu i sprzyjające otoczenie międzynarodowe pozwoliły Peru stać się gospodarką o wyższych średnich dochodach. PKB na mieszkańca wzrósł z 2126 dolarów w 2003 r. do 7906 dolarów w 2023 r. Rozsądna i ostrożna polityka makroekonomiczna zaowocowała niskim długiem publicznym, znacznymi rezerwami międzynarodowymi, wiarygodnym bankiem centralnym i solidnym systemem finansowym. Gospodarka Peru odbudowuje się po spowolnieniu spowodowanym ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi, protestami społecznymi i spadkiem zaufania przedsiębiorców. Ożywienie można wytłumaczyć wzrostem zaufania, korzystniejszymi cenami eksportu górnictwa, bodźcem fiskalnym, który zwiększył inwestycje publiczne oraz złagodzeniem warunków monetarnych przez Bank Centralny po powrocie inflacji do zakresu docelowego. Wskazuje się, że Peru musi stawić czoła kilku krótkoterminowym wyzwaniom strukturalnym. Poprawa jakości usług publicznych związanych z kapitałem ludzkim i infrastrukturą, poprawa zarządzania publicznego, wspieranie sprzyjającego otoczenia biznesowego, które usunie bariery dla rozwoju przedsiębiorstw, a także promowanie bardziej stabilnego otoczenia politycznego to tylko niektóre z pilnych wyzwań, którymi należy się zająć. Częścią oczekującego programu jest również zmniejszenie podatności na wstrząsy klimatyczne.

4. Stan prawno – traktatowy

Peru ma zawarte umowy o wolnym handlu z Australią, Kanadą, Chile, Chinami, Kostaryką, Unią Europejską, Europejskim Stowarzyszeniem Wolnego Handlu (Islandia, Liechtenstein, Norwegia i Szwajcaria), Hondurasem, Japonią, Meksykiem, Panamą, Singapurem, Koreą Południową, Tajlandią, USA, Wielką Brytanią i Wenezuelą. Peru ma również umowy ramowe z krajami Mercosur. Ponadto ma częściową umowę preferencyjną z Kubą.

Kongres peruwiański ratyfikował kompleksową i postępową umowę o partnerstwie transpacyficznym CPTPP (Australia, Brunei, Kanada, Chile, Japonia, Malezja, Meksyk, Nowa Zelandia, Singapur i Wietnam) w lipcu 2021 r., przy czym datą przystąpienia jest wrzesień 2021 r. w życie umowy. Peru ratyfikowało Porozumienie WTO o ułatwieniach w handlu, które weszło w życie w lutym 2017 r. Rząd Peru podpisał dodatkowe umowy, które oczekują na pełne wdrożenie, m.in. z Gwatemalą, Meksykiem, Kolumbią, Chile oraz Brazylią.

Relacje z Polską reguluje kompleksowa umowa handlowa UE z Kolumbią i Peru tymczasowo stosowana z Peru od dnia 1 marca 2013 r., a z Kolumbią od dnia 1 sierpnia 2013 r. W 2017 r. do umowy przystąpił Ekwador. Ponadto, w stosunkach gospodarczych obowiązuje Umowa o współpracy w rybołówstwie z dnia 25 listopada 1988 r. W 2000 r. została podpisana Umowa o wzajemnym uznawaniu dokumentów lotniczych. Podczas wizyty Pana Premiera Donalda Tuska w maju 2008 r. podpisano umowę o współpracy w dziedzinie turystyki, umowa o współpracy w dziedzinie obronności oraz program wykonawczy do umowy kulturalno-naukowej.

5. Dostęp do rynku

Procedury stosowane w dostępie do rynku w niewielkim stopniu różnią się od stosowanych w innych krajach. Importer musi być zarejestrowany w miejscowym rejestrze i posiadać podatkowy numer ewidencyjny (RUC). Po głębokiej modernizacji, obecnie prawie całość procedur celnych, włącznie z płatnościami, jest zautomatyzowana i realizowana elektronicznie poprzez system VUCE.

Przed przybyciem towaru do portu przewoźnik lub agent celny musi przedstawić władzom celnym manifest elektronicznie. Deklaracja celna musi być przedłożona elektronicznie lub w formie papierowej. Celem usprawnienia procedur celnych, stosowany jest – w zależności od oceny ryzyka - system trzech kanałów odpraw: zielony – automatyczny, nie jest wymagana ani fizyczna kontrola ani kontrola dokumentów; pomarańczowa – wymagana jest kontrola dokumentowa; czerwona – niezbędna jest fizyczna kontrola. Import poniżej USD 2 tys. nie przedstawiający wartości handlowej podlega uproszczonej procedurze celnej. Import towarów związanych z łagodzeniem skutków katastrof naturalnych może podlegać przyspieszonej odprawie celnej. Prawo peruwiańskie przewiduje możliwość ubiegania się przedsiębiorców o status Autoryzowanego Operatora Gospodarczego. Nie jest to obowiązkowe, ale pozwala na uproszczenie procedur celnych. Niezależnie od wewnętrznych wymogów uzyskania takiego statusu, Peru akceptuje nadanie go przez pozostałe kraje Sojuszu Pacyfiku (Kolumbia, Meksyk, Chile).

Peru posiada także strefy wolnocłowe w miejscowościach Tacna i Puno; planowane jest utworzenie dwóch następnych w Cajamarca i Chimbote. Działalność w tych strefach daje przedsiębiorcom określone korzyści podatkowe i celne. Innym typem stref są Strefy Specjalnego Rozwoju (ZED), które są centrami dystrybucji i sprzedaży detalicznej. Są 4 takie strefy znajdujące się w miejscowościach Loreto, Ilo, Matarani oraz Paita.

Pojazdy używane podlegają określonym ograniczeniom wiekowym lub nawet zakazom. Import używanych pojazdów z silnikiem diesla, z wyjątkiem samochodów osobowych z więcej niż ośmioma miejscami siedzącymi i ponad pięcioma tonami lub samochodów ciężarowych o masie brutto powyżej dwunastu ton, jest generalnie zabroniony. Wspomniane pojazdy zwolnione z zakazów importu nie mogą być jednak starsze niż dwa lata. Import wszystkich innych używanych pojazdów silnikowych starszych niż pięć lat jest również zabroniony. Oprócz ograniczeń wiekowych dotyczących importu używanych pojazdów, należy wziąć pod uwagę ograniczenia dotyczące przebiegu. Przepisy te nie mają zastosowania do pojazdów przeznaczonych do użytku poza krajową siecią drogową, a także do maszyn sondujących lub wiertniczych, zamiatarek, pojazdów strażackich lub innych pojazdów o specjalnym przeznaczeniu. Ponadto nie można importować używanych lub uszkodzonych silników, podzespołów, części zamiennych i opon.

Ponadto zakaz importu dotyczy także niektórych substancji chemicznych, używanej odzieży i obuwia, niektórych artykułów z żelaza lub stali używane w pojazdach mechanicznych, używanych, toksycznych i niebezpiecznych zabawek i artykułów biurowych, pojazdów przeznaczonych do ruchu lewostronnego, jednorazowych toreb plastikowych, a także toreb i pojemników, których degradacja spowoduje przedostanie się mikroplastiku do środowiska oraz słomek do napojów. Wyłączone z zakazu są torby używane wyłącznie do pakowania żywności luzem lub pochodzenia zwierzęcego, a także w celach higienicznych lub sanitarnych.

Peru wymaga także kontroli eksportu broni i amunicji, sprzętu wojskowego, wybranych materiałów wybuchowych, artykułów strategicznych (np. technologia szyfrowania dla sprzętu komunikacyjnego), wyrobów podwójnego zastosowania dla celów zarówno cywilnych, jak i wojskowych (w tym oprogramowanie i technologie), wyrobów mogących być używanych do tortur, wykonywania kary śmierci albo niehumanitarnego traktowania.

6. Prawo regulujące działalność inwestorów zagranicznych

Prawo dotyczące inwestycji zagranicznych w Peru jest uważane za liberalne. W Peru inwestorzy zagraniczni mają identyczne prawa i obowiązki jak inwestorzy miejscowi. Prawo przewiduje różne formy inwestowania i swobodę transferowania zysków za granicę. Możliwe są inwestycje w każdy sektor gospodarki, jednak na pasie obejmującym 50 km od granicy cudzoziemcy nie mogą nabywać ani posiadać w żadnej formie (bezpośredniej i pośredniej) kopalń, ziemi, lasów, źródeł wody, paliw i energii. Wyjątek może być udzielony wyłącznie pisemnie w formie dekretu. Ograniczenia dotyczą także inwestycji w transport lotniczy, i morski, sektor bezpieczeństwa (zarówno państwowy, jak i prywatne agencje ochrony), inwestycji w parkach narodowych i rezerwach przyrody oraz w sektorze obronnym. Możliwa jest inwestycja ze 100% kapitałem zagranicznym. Inwestorzy zagraniczni otrzymują określone prawem ułatwienia podatkowe. Prawo peruwiańskie przewiduje także dla inwestorów zagranicznych możliwość działania w ramach partnerstwa publiczno – prywatnego.

Rząd Peru za najbardziej preferowane dziedziny dla inwestorów zagranicznych uznał zaawansowane technologie takie jak technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT), turystykę, sektor tekstylny -

7. Dwustronna współpraca gospodarcza polsko - peruwiańska

a. Współpraca handlowa

Wg wstępnych danych GUS, w 2024 r. eksport Polski do Peru wyniósł 85,4 mln USD, natomiast import 142,2 mln USD. Wg natomiast danych peruwiańskich eksport wyniósł 128,1 mln USD, a import 42,0 mln USD. Te różnice świadczą o poziomie udziału importu pośredniego realizowanego za pośrednictwem kupców z krajów trzecich. Polska eksportuje do Peru wyroby gumowe, przenośniki taśmowe, transformatory, maszyny i urządzenia, rusztowania, produkty żywnościowe, lampy halogenowe, papier, mączkę ziemniaczaną, aparaturę pomiarową. Importujemy natomiast owoce, kakao, nasiona, wyroby z cyny, ryby.

b. Współpraca inwestycyjna

W 2014 r. w Peru rozpoczęło działalność pierwsze polskie przedsiębiorstwo - AC STAG SAC - filia zajmującej się branżą instalacji gazowych do samochodów, notowanej na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie białostockiej firmy AC S.A. Peruwiański oddział firmy zatrudnia 25 pracowników i posiada biura w Limie, Arequipie i Chiclayo. AC STAG jest członkiem Limeńskiej Izby Handlowej. Nie notujemy natomiast peruwiańskich inwestycji w Polsce.

8. Perspektywy rozwoju współpracy.

Największe szanse mają sektory rolniczy i okołorolniczy (ciągniki i maszyny rolnicze, technologie, nawozy), maszyny drogowe, urządzenia dla przemysłu spożywczego, wyroby stalowe, sprzęt elektryczny, górnictwo, lotniczy (w tym helikoptery) oraz obronny (także do celów policyjnych).

